

DYREKTOR IZBY SKARBOWEJ
W GDAŃSKU

K/150M9/15

DRUGI CZĘŚĆ SKARBOWY RU	
2015-07-20	NZO
WPLYNEŁO	
Data wpływu: 2015-07-20	

[Signature]

KW/093-0051/14

SN -> org. - zbiór

OB-1 - pismo o gotowanie
informacji dla IS do 10.08.2015

2 IV / e. wójciech
N U /

h. WYSTĄPIENIE
POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Temat kontroli	Prawidłowość działań podejmowanych przez urzędy skarbowe wobec podatników podatku dochodowego od osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, którzy w zeznaniach rocznych wykazali odliczenia od przychodów i dochodów
Jednostka kontrolowana	Drugi Urząd Skarbowy w Gdańsku
Kierownik jednostki kontrolowanej	Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego w Gdańsku (zwany dalej Naczelnikiem lub NUS) pełniący obowiązki Naczelnika od dnia 12.04.2008r. i powołany na stanowisko Naczelnika od dnia 21.02.2011r.
Kontrolerzy:	..., st. komisarz skarbowy - Samodzielny Oddział Kontroli Wewnętrznej – koordynator kontroli ..., komisarz skarbowy - III Oddział Podatku Dochodowego (PD - III) działające na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Skarbowej w Gdańsku nr KW/093-0051/14 z dnia 08.12.2014r. oraz upoważnienia KW/093-0051/14 z dnia 17.04.2015r.
Podstawa prawna prowadzenia kontroli	Art. 6 ust.5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092).
Wpisano do ewidencji kontroli	Pozycja nr 4 /2014
Okres objęty kontrolą	Lata 2012- 2013.
Zakres przedmiotowy kontroli	Zakres badania obejmował następujące zagadnienia kontroli: 1.Rozwiązania organizacyjne w zakresie działań podejmowanych wobec podatników podatku dochodowego od osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej dokonujących odliczeń od dochodów i podatku dochodowego, - dane statystyczne dot. zagadnień kontrolowanego tematu. 2.Planowanie czynności sprawdzających u podatników korzystających z odliczeń ulg podatkowych od dochodu i podatku dochodowego. 3.Prawidłowość prowadzonych czynności sprawdzających u podatników podatku dochodowego od osób fizycznych wykazujących i dokonujących odliczeń od dochodu i podatku dochodowego. 4.Prawidłowość prowadzonych postępowań podatkowych u podatników podatku dochodowego od osób fizycznych wykazujących i dokonujących odliczeń od dochodu i podatku dochodowego.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna	Działania kierowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w badanym zakresie oceniono – pozytywnie z nieprawidłowościami.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Formułując powyższą ocenę Dyrektor Izby Skarbowej w Gdańsku uwzględnił prawidłowość działań podejmowanych przez Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w Gdańsku w latach 2013-2014 w zakresie prowadzonych czynności sprawdzających i postępowań podatkowych wobec podatników podatku dochodowego od osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, którzy w zeznaniach rocznych złożonych za lata 2012 i 2013 wykazali i odliczyli ulgi podatkowe.

	Na pozytywną ocenę wpływ mają również działania podjęte w grudniu 2010r. z inicjatywy kierowników komórek Analiz i Planowania, Obsługi Bezpośredniej oraz Postępowań Podatkowych dotyczące porozumienia w zakresie współpracy pomiędzy komórkami organizacyjnymi Urzędu. Jak ustalono w trakcie kontroli przyjęty podział zadań w zakresie weryfikacji zeznań podatników korzystających z odliczeń ulg podatkowych od dochodu i podatku dochodowego, objął czynnościami praktycznie wszystkie rodzaje ulg, wprowadził czytelne przyporządkowanie zadań i wyeliminował ryzyko powielania dokonanych czynności. W Urzędzie brak formalnych uregulowań w powyższym zakresie, zawiązana współpraca komórki Obsługi Bezpośredniej z innymi komórkami Urzędu w szczególności z Działem Postępowań Podatkowych jak wskazano wyżej jest inicjatywą samych pracowników, co zasługuje na aprobatę. Stwierdzone nieprawidłowości polegały na 1. Braku uregulowań w instrukcji I-061/1 zatytułowanej obieg zeznań rocznych za 2012 zatwierdzonej w dniu 22.02.2012r. zapisu dot. weryfikacji, kontroli i akceptacji przez osobę upoważnioną zeznań podatkowych innych, aniżeli wskazane w §16 instrukcji. 2. Braku uregulowań w instrukcji I-061/2 zatytułowanej obieg zeznań rocznych za 2013 zatwierdzonej w dniu 12.03.2014r. zapisu kto zatwierdza do wypłaty nadpłaty wynikające z zeznania nie podlegające weryfikacji, w których nadpłaty były niższe od progów wymienionych w §16 pkt Instrukcji. 3. Niezasadnym wezwaniu podatnika do dokonania korekty zeznania. w sytuacji gdy błędy podlegające korekcie, urząd mógł zweryfikować sam sporządzając korektę z urzędu (1 przypadek/ na 10 badanych). 4. Braku weryfikacji korekt deklaracji sporządzonych do zeznań pierwotnych (wezwanie do sporządzenia korekty zeznania), w konsekwencji czego organ sporządzał korektę z urzędu do korekty zeznania, sytuacja taka wystąpiła w 6/ 10 przypadków. 5. Nieprzestrzeganiu procedury wskazanej w piśmie Ministerstwa Finansów z dnia 27 grudnia 2005r. nr AP4-8201-2/05/OS-5772 w zakresie prawidłowego dokumentowania poprawek i uzupełnień na sporządzonych korektach z urzędu dokonywanych przez pracowników, a polegające na nieprzystawianiu pieczętek imiennych.
--	---

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

I. Rozwiązania organizacyjne w zakresie działań podejmowanych wobec podatników podatku dochodowego od osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej dokonujących odliczeń od dochodów i podatku dochodowego. Planowanie czynności sprawdzających u podatników korzystających z odliczeń ulg podatkowych od dochodu i podatku dochodowego.	
Stan prawny	Regulamin Organizacyjny Drugiego Urzędu Skarbowego w Gdańsku stanowiący załącznik nr 1 do Zarządzenia Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego Gdańsku Nr 14/ 2010r. z dnia 18.11.201r. Instrukcja I-061/1 z dnia 22.02.2012r. – Obieg zeznań rocznych Instrukcja I-061/2 z dnia 12.03.2014r. – Obieg zeznań rocznych
Opis stanu faktycznego	W oparciu o obowiązujący w Urzędzie regulamin organizacyjny oraz akty prawa wewnętrznego dokonano analizy organizacji pracy Urzędu w zakresie działań związanych z weryfikacją ulg podatkowych w zeznaniach rocznych za 2012 i 2013r. Działania Urzędu w tym zakresie oparte były w szczególności o zapisy Instrukcji I-061/1 z dnia 22.02.2012r. oraz Instrukcji I-061/2 z dnia 12.03.2014r. zatytułowanych „Obieg Zeznań

Rocznych", regulujących przebieg procesu WP.01 dotyczącego przetwarzania danych zawartych w deklaracjach podatkowych oraz procesu WP.02 normującego przeprowadzanie czynności sprawdzających.

Zgodnie z postanowieniami instrukcji zeznania złożone w Urzędzie Skarbowym w pierwszej kolejności poddawane były sprawdzeniu pod względem poprawności formalnej (w szczególności: czy zeznanie sporządzono na obowiązującym formularzu, czy zawiera podpis, czy są wymagane załączniki, nr PESEL/NIP w przypadku przedsiębiorców, czy jest czytelne oraz czy wypełniono wszystkie pola wymagane). Zweryfikowane zeznania podlegały obowiązkowej identyfikacji i rejestracji w systemie POLTAX (pierwsza strona). Fakt przyjęcia zeznania złożonego w urzędzie pracownik potwierdzał poprzez przystawienie prezentaty z datą na zeznaniu i wszystkich załącznikach.

Na zeznaniach złożonych w Urzędzie pracownik zobowiązany był w polu uwagi - nanieść adnotacje o sprawdzeniu zeznania pod względem formalnym i złożyc podpis.

Zeznania roczne złożone za pośrednictwem operatora pocztowego przyjmowane były w kancelarii urzędu. Wpływ zeznania potwierdzany był przez wyznaczonych pracowników Referatu Obsługi Bezpośredniej przystawieniem prezentaty wpływu na zeznaniu oraz wszystkich jego załącznikach. Kopertę, w której przesyłka została nadana pracownik miał obowiązek dołączyć do zeznania podatkowego.

Zeznania przesłane do urzędu drogą elektroniczną opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu, oraz podpisem elektronicznym nieweryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu przetwarzane były za pomocą aplikacji SPEED. Użytkownicy aplikacji SPEED zobowiązani byli do codziennego sprawdzania wpływu elektronicznych zeznań podatkowych i dokonania wstępnej weryfikacji ich poprawności. W przypadku negatywnej weryfikacji z powodu innej właściwości miejscowej, elektroniczne zeznanie niezwłocznie należało przesłać do właściwego urzędu. Z kolei po pozytywnej przeprowadzonej weryfikacji elektroniczne zeznania, automatycznie rejestrowane były w systemie POLTAX i otrzymywały numer systemowy.

W okresie objętym kontrolą zadania związane z czynnościami sprawdzającymi oraz weryfikacją zeznań rocznych pod kątem wysokości wykazywanych i odliczanych ulg podatkowych realizowały:

- w okresie od 01.01.2013r. do 30.03.2014r. Dział Postępowań Podatkowych - Referat Orzecznictwa Podatkowego [PP-11], kierownikiem którego była p. [imię i nazwisko].
- Od 01.04.2014r. - Dział Postępowań Podatkowych (nie funkcjonują referaty). Kierownikiem Działu Postępowań Podatkowych jest p. [imię i nazwisko].

W okresie od 01.01.2013r do 30.09.2014r. zagadnieniami będącymi przedmiotem kontroli zajmowało się bezpośrednio - 5 pracowników, natomiast od 01.10.2014r. do dnia wszczęcia niniejszej kontroli - 4 pracowników.

- Dział Obsługi Bezpośredniej - Referat Czynności Sprawdzających [OB 1-4] kierownikiem którego jest p. [imię i nazwisko].

W latach objętych kontrolą liczba zatrudnionych w Referacie pracowników kształtowała się następująco : w roku 2013 – od 12 do 14 osób, a w roku 2014 - od 13 do 14 osób. Podatkiem dochodowym od osób fizycznych z tytułu wynagrodzeń i świadczeń zajmowało się 3 pracowników.

W Dziale Obsługi Bezpośredniej zeznania do weryfikacji typowane były w oparciu o Instrukcję I-061 obowiązującą w danym roku podatkowym. Dla zeznań podlegających weryfikacji tworzone były odrębne paczki i rejestry z wyróżnikami literowymi w numerze pomocniczym zeznania (np. dla zeznań złożonych po raz pierwszy w urzędzie z kwotą nadpłaty powyżej 1000 zł z numerem/P, dla zeznań z wykazaną nadpłatą powyżej kwoty zatwierdzonej przez naczelnika do realizacji czynności sprawdzających w pierwszej kolejności przed zwrotem nadpłaty – z numerem pomocniczym /N, dla zeznań złożonych wraz ze współmałżonkiem zamieszkałym na terenie innego urzędu z numerem pomocniczym/S).

Weryfikacja nadpłat przeprowadzana była z udziałem podatnika na podstawie dokumentów źródłowych dostarczonych przez podatnika na wezwanie bądź znajdujących się w zasobach Urzędu.

Za rok 2012 do weryfikacji zeznań przed zwrotem nadpłaty typowani byli podatnicy wykazujący zwroty nadpłat w podatku dochodowym z tytułu:

- powyżej 10.000 zł dla wynagrodzeń i świadczeń,
- powyżej 15.000 zł dla działalności PIT i CIT oraz najmu,
- powyżej 1.000 zł dla zeznań złożonych po raz pierwszy w urzędzie,
- powyżej 3.000 zł dla zeznań złożonych drogą elektroniczną,
- powyżej 500 zł dla zeznań złożonych drogą elektroniczną wg wydruków sprawdzających opisanych w załączniku do wytycznych Min. Fin.

Z kolei za 2013r. zgodnie z Instrukcją „Obiegu zeznań” i zawartymi w niej postanowieniami przed ostatecznym zwrotem nadpłaty podatku, weryfikacji z dokumentami źródłowymi oraz raportami sporządzonymi przez poszczególne komórki organizacyjne urzędu podlegały kwoty nadpłat od:

- 1) - 10.000 zł dla wynagrodzeń i świadczeń PIT,
- 2) - 15.000 zł dla działalności PIT i CIT oraz najmu,
- 3) - 1.000 zł dla zeznań złożonych po raz pierwszy w urzędzie,
- 4) - 3.000 zł dla zeznań złożonych drogą elektroniczną i zmianą konta bankowego w bieżącym roku (raport z Działu RP),
- 5) - 1000 zł dla zeznań złożonych drogą elektroniczną po raz pierwszy i zmianą konta bankowego w bieżącym roku (raport z Działu RP),
- 6) - 1000 zł dla zeznań złożonych drogą elektroniczną po raz pierwszy lub podatników, którzy nie złożyli zeznań w okresie ostatnich 5 lat (raport R3 w Dziale OB).

Typowanie podatników do czynności sprawdzających odbywało się na podstawie raportów wygenerowanych z aplikacji e-ORUS i „Ewidencje”.

Natomiast komórka postępowań podatkowych weryfikacji ulg podatkowych wykazywanych w zeznaniach rocznych dokonywała przede wszystkim w oparciu o analizę raportów sporządzanych przez komórkę Analiz i Planowania. (plany raportów na 2012r. i 2013r.).

W badanym okresie, weryfikacją objęto odliczenia dotyczące: Internetu, darowizn powyżej 20.000 zł, ulgi rehabilitacyjnej (odliczenia powyżej 10.000 zł), odsetkowej PIT-2K, abolicyjnej, aktywizacyjnej, oraz ulgi na dzieci (pełnoletnie uzyskujące dochody powyżej limitu).

Weryfikacje zwrotu nadpłaty w kontrolowanych latach podlegały akceptacji przez:

- kierownika OB - 4 w kwocie do 20.000zł,
- kierownika OB w kwocie od 20.000 zł do 50.000 zł,
- Naczelnika w kwocie powyżej 50.000 zł.

W przypadku wystąpienia nadpłaty u tego samego podatnika w poprzednich latach podatkowych, zgodnie z postanowieniami Instrukcji możliwym i dopuszczalnym było odstępianie od czynności z udziałem podatnika w sytuacjach gdy:

- dokumenty źródłowe znajdowały się w urzędzie (PIT-11, sprawozdanie finansowe, bilans) lub
- przychody porównywalne były do przychodów z poprzedniego roku i dany podatnik był weryfikowany w związku z wykazaną nadpłatą w okresie ostatnich dwóch lat, a nadpłata wynika z dokonania tego samego rodzaju odliczeń, co w latach ubiegłych.

Pracownik dokonujący weryfikacji zeznania rocznego sporządzał informację z dokonanej weryfikacji. Zeznanie wraz z podpisaną i sprawdzoną przez przelożonego kartą weryfikacji przekazywano do Działu Rachunkowości Podatkowej celem zrealizowania nadpłaty. Przyjęcie karty z weryfikacją pracownik Rachunkowości Podatkowej potwierdzał podpisem i datą.

Z wyjaśnień złożonych przez Kierownika Referatu Przetwarzania Danych poza nadpłatami zeznań weryfikowanymi w OB-4, zeznania z nadpłatami za 2012r. były akceptowane,

przez pracowników w komórce wprowadzania danych OB-3:

- każde zeznanie przyjęte na okienku było podpisane po sprawdzeniu formalnym.
- każde zeznanie przysłane pocztą było sprawdzane pod względem formalnym podczas wprowadzania pierwszej strony do aplikacji POLTAX (niezmienny login) przez pracownika OB3-1, co stanowiło podpis i akceptację zeznania,
- do każdej wprowadzonej paczki przed akceptacją do księgowości (zatwierdzeniem rejestru do księgowości w aplikacji POLTAX) był liczony pasek sprawdzający dopięty do rejestru co stanowiło sprawdzenie prawidłowej ilości dokumentów w rejestrze/paczce oraz prawidłowego wprowadzenia kwot nadpłaty/do zapłaty.

Tryb postępowania dotyczący akceptacji zeznań za 2013r. był identyczny. Przy czym zgodnie z zapisami § 13 pkt 4 i 5 Instrukcji I-061/2 poszczególne rejestry przypisów/ odpisów przed oddaniem do Działu Rachunkowości Podatkowej podlegały akceptacji przez upoważnionego pracownika Referatu OB I-3, poprzez przystawienie imiennej pieczętki na każdym wydruku rejestru zeznań z nadpłatami wraz z podpisem, datą i adnotacją „wszystkie zeznania podpisane”.

Akceptacja rejestru zgodnie z §13 pkt 5 Instrukcji oznaczała formalno- rachunkową weryfikację zeznań poprzez:

1. Sprawdzenie zgodności zliczonego paska z sumą kwot nadpłat wykazanych w zeznaniach z sumą kwot na wydruku rejestru,
2. Sprawdzenie czy widnieje podpis podatnika/ pełnomocnika na poszczególnych zeznaniach,
3. Sprawdzenie zgodności statusów poprawności na wydrukach rejestrów.

Według wyjaśnień Naczelnika Urzędu przeprowadzona weryfikacja zeznań (zatwierdzenie dokumentu) dokonana przez pracowników Referatu Wprowadzania Danych nie była jednoznaczna z zatwierdzeniem nadpłaty do wypłaty.

Podstawą zwrotu nadpłaty było zeznanie ujęte w rejestrze podpisanym przez osobę wprowadzającą dane i uzgodnione w trakcie księgowania z kartą kontową.

Na podstawie sporządzonych w dniu 8.12.2014r. raportów z podsystemu „Ewidencje”, zatytułowanych „Statystyka Zeznań Rocznych”, ustalono, że :

- za 2012r. (w okresie w okresie od 01.01.2012 do 07.12.2014r.) do Drugiego Urzędu Skarbowego w Gdańsku złożonych zostało :

- 1)- 56.210 zeznań rocznych PIT-37 (w tym: z załącznikiem PIT-O - 30.214) – na łączną kwotę odpisu – 22.312.066,91 zł, w tym :
 - 6.950 zeznań z przypisem na łączną kwotę - 9.010.315,00 zł,
 - 45.064 zeznań z odpisem na łączną kwotę - 31.322.381,91 zł
 - 4.196 zeznań zerowych.
 - 11.790 zeznań złożonych drogą elektroniczną na łączną kwotę – 5.886.332,00 zł. (w tym zeznań z załącznikiem O – 7.169).
- 2)- 9581 zeznań rocznych PIT-36 na łączną kwotę odpisu – 4.556.570,82 zł w tym:
 - 2300 zeznań z przypisem na łączną kwotę - 6.411.869,97 zł,
 - 5944 zeznań z odpisem na łączną kwotę - 10.968.440,79 zł
 - 1337 zeznań zerowych.

Z ogólnej liczby złożonych deklaracji PIT-36 – 1959 zeznań dotyczy wynagrodzeń i świadczeń (z czego 434 zeznania złożone zostały drogą elektroniczną). Deklaracji PIT-36 z załącznikiem PIT-O złożonych zostało – 939, w tym - 243 elektronicznie.

Statystyka deklaracji PIT-37 i PIT-36 za 2012r. w podziale na rodzaj i ilość zeznań, oraz kwotę odpisu i rodzaj odliczanej ulgi przedstawia się następująco:

Statystyka zeznań PIT-37 za 2012r złożonych w Drugim Urzędzie Skarbowym w Gdańsku

Ilość zeznań	Rodzaj ulgi	Kwota w zł (-)odpis; (+)przypis
21.052	z tytułu użytkowania sieci Internet	- 12404425,59
37.483	1 % na rzecz OPP	- 1898376,56
4.789	ulgi rehabilitacyjnej	- 11514343,59
116	kontynuacji ulgi remontowej	- 114519,20
1.652	odliczeń darowizny z art. 26 ust.1 pkt 9 ustawy	- 626664,73
187	odliczeń darowizny wynikających z odrębnych u	- 406817,90
12.848	ulgi na wychowywanie dzieci	- 17044278,52
62	wpłat na Indywidualnym Koncie Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE)	- 104966,94

Statystyka zeznań PIT-36 za 2012r złożonych w Drugim Urzędzie Skarbowym w Gdańsku .

Ilość zeznań	Rodzaj ulgi	Kwota w zł (-)odpis; (+)przypis
2.677	z tytułu użytkowania sieci Internet	- 1609570,42
5.192	1 % na rzecz OPP	- 435853,00
290	ulgi rehabilitacyjnej	- 694901,51
23	kontynuacji ulgi remontowej	- 37289,84
252	odliczeń darowizny z art. 26 ust.1 pkt 9 ustawy	- 255579,14
28	odliczeń darowizny wynikających z odrębnych u	- 328801,30
2867	ulgi na wychowywanie dzieci	- 4358449,93
20	Wpłaty na Indywidualnym Koncie Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE)	- 50363,43

Za 2013r. do Drugiego Urzędu Skarbowego w Gdańsku (w okresie od 01.01.2013 do 07.12.2014r.) złożonych zostało :

1.ogółem 53,992 zeznań rocznych PIT-37 (w tym z załącznikiem PIT-O – 18.086) – z odpisem na łączną kwotę – 18.534.609,38 zł w tym:

- 10.075 zeznań z przypisem na łączną kwotę - 9.557.703,00 zł,
- 38.571 zeznań z odpisem na łączną kwotę - 28.092.313,18 zł
- 5.346 zeznań zerowych.
- 14.836 zeznań złożonych drogą elektroniczną na łączną kwotę – 6.076.41,00 zł. (w tym zeznań z załącznikiem O – 5.555).

2. 9560 -zeznań rocznych PIT-36 na łączną kwotę 12.361.687,65 zł w tym :

- 2489 zeznań z przypisem na łączną kwotę 7.478.442,38 zł
- 5707 zeznań z odpisem na łączną kwotę – 10.519.927,95zł
- 1364 zeznań zerowych.

Z ogólnej liczby złożonych deklaracji PIT-36 – 1931 zeznań dotyczy wynagrodzeń i świadczeń (w tym 628 zeznań złożonych zostało drogą elektroniczną). Deklaracji PIT-36 z załącznikiem PIT-O z wynagrodzeń i świadczeń złożono 583, w tym - 208 wpłynęło drogą elektroniczną;

Statystyka deklaracji PIT-37 i PIT-36 za 2013rok w podziale na rodzaj i ilość zeznań, oraz kwotę odpisu i rodzaj odliczanej ulgi przedstawia się następująco:

Statystyka zeznań PIT-37 za 2013r złożonych w Drugim Urzędzie Skarbowym w Gdańsku

Ilość zeznań	Rodzaj ulgi	Kwota w zł (-)odpis; (+)przypis
2.199	z tytułu użytkowania sieci Internet (art. 26 ust.1 pkt 6a ustawy)	- 1195520,68

	36.692	1 % na rzecz OPP	- 1958492,95
	4.809	ulgi rehabilitacyjnej(art. 26 ust.1pkt 6 ustawy pdof)	- 11635953,57
	81	kontynuacji ulgi remontowej	- 85621,97
	1.897	odliczeń darowizny z art. 26 ust.1pkt 9 ustawy	- 1744025,98
	139	odliczeń darowizny wynikających z odrębnych ustaw	- 436411,86
	11.106	ulgi na wychowywanie dzieci	- 15699588,02
	88	wpłat na Indywidualnym Koncie Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE)	- 172380,27
Statystyka zeznań PIT-36 za 2013r złożonych w Drugim Urzędzie Skarbowym w Gdańsku			
	Ilość zeznań	Rodzaj ulgi	Kwota w zł (-)odpis; (+)przypis
	267	z tytułu użytkowania sieci Internet (art. 26 ust.1 pkt 6a usta pdof)	- 147868,428
	5284	1 % na rzecz OPP	- 477396,49
	287	ulgi rehabilitacyjnej(art. 26 ust.1okt6 ustawy pdof)	- 632801,45
	15	kontynuacji ulgi remontowej	- 24009,90
	304	odliczeń darowizny z art. 26 ust.1pkt 9 ustawy	- 352924,05
	23	odliczeń darowizny wynikających z odrębnych ustaw	- 305190,00
	2452	ulgi na wychowywanie dzieci	- 4085879,16
	25	wpłat na Indywidualnym Koncie Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE)	- 55502,75
Ustalenia:	W działalności organizacyjnej kontrolowanej komórki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono: - W instrukcji I-061/1 obowiązującej do zeznań za 2012r. nie został uregulowany tryb postępowania z zeznaniami, w których nadpłaty były niższe od progów wymienionych w § 16 pkt 3 Instrukcji. - Stosownie do zapisu § 16 pkt 4 Instrukcji, Kierownik Referatu OB -4 dokonywał akceptacji zwrotu nadpłat do 20.000 zł, wyłącznie dla zweryfikowanych grup zeznań wyszczególnionych w pkt 3 § 16 Instrukcji, i w tym przedziale podpisywał wszystkie nadpłaty. Odnosnie pozostałych kwot nadpłat występujących w zeznaniach, nie objętych weryfikacją według zasad określonych w § 16 Instrukcji, Kierownik Referatu OB-4, nie dokonywał akceptacji zwrotu wynikających z zeznań nadpłat i nie podpisywał tych zeznań. - W instrukcji I-061/2 za 2013r. wskazany został tryb postępowania i czynności podejmowane przez pracowników Referatu Przetwarzania Danych (OB.-3) polegające na przygotowaniu dokumentów do zaksięgowania. Natomiast z czynności przeprowadzonych do zeznań przekazanych do rachunkowości Podatkowej opisanych w § 15 Instrukcji, brak jest jednoznacznych informacji z których wynikałoby kto/ bądź jaka udokumentowana czynność dokonana przez księgową stanowi akceptację i podstawę zwrotu nadpłat wykazanych w zeznaniach nie podlegających weryfikacji.		
Ocena cząstkowa	Działalność Drugiego Urzędu Skarbowego w Gdańsku w zakresie rozwiązań organizacyjnych związanych z weryfikacją zeznań rocznych podatników podatku dochodowego od osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej – ocenić należy pozytywnie z 'uchyhleniami.		

2. Działania urzędu skarbowego w zakresie prawidłowości prowadzonych czynności sprawdzających u podatników podatku dochodowego od osób fizycznych wykazujących i dokonujących odliczeń od dochodu i podatku dochodowego

Stan prawny	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (j. t. Dz. U. z 2012r.,poz. 749 ze zm.) Ustawa z dnia 26 lipca 1991r.o podatku dochodowym od osób fizycznych (j. t. Dz. U. z 2011r., poz. 361 ze zm.
--------------------	---

	Instrukcja I-061/1 z dnia 22.02.2012r. – Obieg zeznań rocznych Instrukcja I-061/2 z dnia 12.03.2014r. – Obieg zeznań rocznych Instrukcja I-065/1 z dnia 17.08.2012r. Sposób postępowania z zawiadomieniami sprawców o popełnionych czynach zabronionych oraz niektórymi czynami których społeczna szkodliwość jest znikoma. Instrukcja I-087/1 z dnia 18.08.2014r. Sposób postępowania z niektórymi czynami nie będącymi przestępstwami skarbowymi lub wykroczeniami skarbowymi oraz w sytuacjach gdy ustawa stanowi, że sprawca nie podlega karze
Opis stanu faktycznego	W kontrolowanym okresie czynności sprawdzające w zakresie weryfikacji ulg podatkowych odliczanych przez podatników podatku dochodowego od osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej prowadzone były przez Referat Czynności Sprawdzających OBI-4 i Dział Postępowań Podatkowych. Za lata 2012-2013 ogółem przeanalizowano i przeprowadzono czynności do ok. 12.000 zeznań: - 9145 czynności sprawdzających do zeznań rocznych w tym między innymi: • 225 korekt z urzędu • 2609 czynności do korekt złożonych przez podatników oraz wniosków o stwierdzenie nadpłaty, • 1863 wszystkich czynności wg planu raportów - 2892 czynności dot. niezłożonych zeznań z tytułu wynagrodzeń i świadczeń. Weryfikacji przed zwrotem nadpłaty poddano łącznie 683 zeznania zgodnie z kryteriami określonymi w instrukcji I-061 obowiązującej w danym roku podatkowym. W trakcie kontroli z podsystemu Ewidencje sporządzone zostały w dniu 10.12.2014r. raporty z ilości przeprowadzonych w Drugim Urzędzie Skarbowym w Gdańsku czynności sprawdzających ogółem: - wyciąg z ewidencji <i>przeprowadzonych czynności sprawdzających, wprowadzonych do systemu w okresie od 01.01.2013r do 08.12.2014r. dotyczący deklaracji PIT-37 za okres 2012r.</i> Analiza danych z raportu wskazuje, że za 2012r. urząd przeprowadził ogółem 3308 czynności sprawdzających do złożonych deklaracji z wynagrodzeń i świadczeń, co stanowi 5,88% ogółu złożonych zeznań PIT-37 (w tym: 3107 przez Referat Czynności Sprawdzających OBI-4 na kwotę 26.794,00 zł oraz 201czynności sprawdzających przez Dział Postępowań Podatkowych na kwotę 15.833,00 zł). Efektem finansowym przeprowadzonych czynności sprawdzających był dodatkowy przypis w wysokości 42.627,00 zł. - wyciąg z ewidencji <i>przeprowadzonych czynności sprawdzających, wprowadzonych do systemu w okresie od 01.01.2013r do 08.12.2014r. dotyczący deklaracji PIT-36 za okres 2012r.</i> Z zawartych w raporcie danych wynika, że na dzień kontroli w ramach czynności sprawdzających zweryfikowanych zostało 2417 deklaracji z działalności gospodarczej oraz wynagrodzeń i świadczeń, co stanowi 25,22% ogółu złożonych zeznań PIT-36 za 2012r. (w tym: 1601 przez Referat Czynności Sprawdzających OBI-4 na kwotę 283.729,00 zł i 816 czynności sprawdzających przez Dział Postępowań Podatkowych na kwotę 190.635,34 zł.). Efektem finansowym przeprowadzonych czynności sprawdzających był dodatkowy przypis w kwocie 474.364,34 zł. - wyciąg z ewidencji <i>przeprowadzonych czynności sprawdzających, wprowadzonych do systemu w okresie od 01.01.2013r do 08.12.2014r. dotyczący deklaracji PIT-37 za okres 2013r.</i> Dane z raportu wskazują, że za 2013r.do dnia kontroli urząd przeprowadził ogółem 2980 czynności sprawdzających do złożonych deklaracji PIT-37 z wynagrodzeń i świadczeń, co stanowi 5,51% ogółu złożonych zeznań PIT-37 (w tym: 2971 przez Referat Czynności Sprawdzających OBI-4 na kwotę 166.761,20 zł oraz 9 czynności sprawdzających przez Dział Postępowań Podatkowych na kwotę odpisu w wysokości 76,00zł). Efektem finansowym przeprowadzonych czynności sprawdzających był dodatkowy przypis w kwocie 166.685,20 zł.

- wyciąg z ewidencji przeprowadzonych czynności sprawdzających, wprowadzonych do systemu w okresie od 01.01.2013r do 08.12.2014r. dotyczący deklaracji PIT-36 za okres 2013r.

Z raportu za 2013r. wynika, że czynnościami sprawdzającymi objętych zostało łącznie 1964 deklaracji PIT-36 z działalności gospodarczej oraz wynagrodzeń i świadczeń, co stanowiło 20,54% ogółu złożonych zeznań podatkowych. Uzyskany w wyniku czynności sprawdzających dodatkowy przypis finansowy wyniósł 191.954,00 zł (z czego: Referat Obsługi Bezpośredniej przeprowadził 1466 czynności sprawdzających a kwota dodatkowego przypisu wyniosła 76.363 zł, Dział Postępowań Podatkowych przeprowadził 498 czynności sprawdzających a kwota dodatkowego przypisu wyniosła 115.591,00 zł).

Nadpłatę lub obniżenie należnego podatku za 2012r. – wykazało 30.214 podatników składających PIT-37 z załącznikiem PIT O. Natomiast za 2013r. – 18.086 podatników składających PIT-37 z załącznikiem PIT O.

Czynnościami niniejszej kontroli objęte zostały zeznania podatników wykazujących nadpłaty, które zgodnie z postanowieniami § 16 Instrukcji I-061 za rok 2012 i 2013r. zatytułowanego *Zwrot nadpłaty* Urząd obowiązkowo objął czynnościami sprawdzającymi przed dokonaniem zwrotu nadpłaty.

Kontrolującym przedłożone zostały raporty z aplikacji e-ORUS za lata 2012 - 2013 sporządzone do złożonych przez podatników zeznań PIT-37 i PIT-36 z wynagrodzeń i świadczeń:

- wykazujących nadpłatę powyżej kwoty zatwierdzonej przez Naczelnika Urzędu, oznaczone wyróżnikiem „N”;

- za rok 2012 łącznie PIT-36/PIT-37 – 82 zeznania

- za rok 2013 łącznie PIT-36/ PIT -37 – 84 zeznania

Raporty sporządzone z podsystemu „POLTAX” dla podatników:

1. składających zeznania w Urzędzie po raz pierwszy wykazujące nadpłatę powyżej 1.000,00 zł, z numerem pomocniczym „P”;

- za rok 2012 – łącznie PIT-36/ PIT 37 – 83 zeznania

- za rok 2013 – łącznie PIT-36/PIT-37 – 93 zeznania

Podatników którzy złożyli zeznania elektronicznie bez podpisu kwalifikowanego, kwota nadpłaty wyniosła powyżej 3000zł, posiadają r-ki bankowe ważne do zwrotu od 01.01.2013r, oznaczone wyróżnikiem „R1” i „R2.

- za rok 2012 – łącznie PIT-36/PIT-37 – 75 zeznań,

- za rok 2013 – łącznie PIT-36/ PIT-37 – 62 zeznania, oraz podatników którzy złożyli zeznania elektronicznie nie podpisane podpisem elektronicznym, z wykazaną nadpłatą podatku powyżej 500 zł, podmioty które przez ostatnie 5 lat nie miały nadpłaty i posiadają czynny rachunek bankowy według wskazanej daty, oznaczone wyróżnikiem „R3”

- za rok 2012 – łącznie PIT-36/37 – 113 zeznań ,

- za rok 2013 – łącznie PIT-36/37 – 69 zeznań.

Za rok 2012 złożonych zostało 77 zeznań PIT-37 wykazujących nadpłaty powyżej 10.000,00 zł podlegające weryfikacji (w tym 35 zeznań z 2 ulgami , 7 zeznań z 3 ulgami i więcej) oraz 5 zeznań PIT-36 (w tym: z 2 ulgami -1 zeznanie , z 3 ulgami i więcej - 0).

Za 2013r. złożono 75 zeznań PIT-37 (w tym z 2 ulgami -12 zeznań , z 3 ulgami i więcej – 1 zeznanie). Zeznania PIT-36 złożono 6 sztuk, w zeznaniach nie korzystano z odliczeń ulg.

Kontrolą objęci zostali podatnicy uzyskujący dochody z wynagrodzeń i świadczeń wykazujący nadpłaty w wysokości 10.000,00 zł i powyżej, którzy odliczali dwie bądź więcej ulg podatkowych.

Na podstawie raportów sporządzonych z aplikacji e-ORUS za lata 2012 i 2013 wytypowano łącznie 16 podatników (w tym za rok 2012 – 10 podatników, co stanowiło 12,2 % wykazujących nadpłaty powyżej 10.000,00 zł i odliczających ulgi podatkowe, oraz 6 podatników za 2013r. co stanowiło 7,4% wykazujących nadpłaty powyżej 10.000,00 zł i korzystających z odliczenia ulg podatkowych).

Czynnościami kontrolnymi objęto również 20 - podatników losowo wytypowanych z pozostałych raportów oznaczonych wyróżnikami – P, R1/R2 oraz R3.

Badaniu poddano:

- weryfikację zeznań przez pracowników Urzędu pod względem formalnym,
- prawidłowość i poprawność odliczania ulg podatkowych,
- kompletność gromadzenia dokumentów źródłowych do weryfikacji odliczanych ulg podatkowych.

Na podstawie badanej próby stwierdzono, że zeznania były weryfikowane pod względem formalnym, co było odnotowywane na złożonych zeznaniach. We wszystkich przypadkach dokonywana była analiza dokumentów źródłowych upoważniających do skorzystania z ulgi podatkowej i poprawność jej odliczenia, kwoty przychodu oraz pobrane zaliczki na podatek dochodowy. W ramach analizy czynności sprawdzających zeznania weryfikowane były pod względem poprawności rachunkowej oraz czy podatnik nie korzysta z innej formy opodatkowania. Analiza z czynności sprawdzających akceptowana była przez kierownika Referatu Czynności Sprawdzających bądź kierownika Działu Obsługi Bezpośredniej, co dokumentowane było imienną pieczęcią i parafką. Przekazanie zeznania z nadpłatą i analizy do Działu Rachunkowości Podatkowej potwierdzane było przez księgową parafką i wpisaniem daty.

Zgodnie z analizą kart kontowych wszystkie nadpłaty zwrócone zostały w ustawowym terminie

Organ poza czynnościami sprawdzającymi, w zakresie ulg podatkowych w związku ze zwrotem nadpłat, dokonywał weryfikacji ulg podatkowych również w oparciu o plan raportów sporządzany co roku przez Kierownika Referatu Analiz Planowania.

W okresie objętym kontrolą na podstawie planu raportów przeprowadzono dodatkowo - czynności sprawdzające do ulg i odliczeń :

	TYTUŁ	ILOŚĆ CZYNNOŚCI			
		2012 r		2013 r	
		ilość na raporcie	czynności**	ilość na raporcie	czynności**
1	Darowizny powyżej 20.000 zł	14	14	20	16
2	Ulg na dzieci(pesel dziecka występuje 2x na załączniku PIT-O)	459	76	181	79
3	Ulg na dzieci(DOCHODY RODZICÓW POWYŻEJ 112000 ZŁ)*	-	-	587	222
4	Internet (odliczenie przez 3 lata)*	-	-	345	309
5	Internet (figuruje odliczenie przed 2012r.)*	-	-	187	182
6	Abolicja	-	-	70	26

* zmiana przepisów, ograniczenia odliczeń obowiązują od 2013 roku

** z ilości ulg wynikających z raportów, po wstępnej analizie i weryfikacji, wytypowano do dalszych czynności z udziałem podatnika

Ponadto dodatkowe czynności sprawdzające obejmujące wykazane przez podatników ulgi i odliczenia prowadzone były na bieżąco podczas weryfikacji dokumentów dostarczanych na wezwania, do zeznań błędnych, donosów, wniosków z innych komórek urzędu, itp. Do czynności tych nie były prowadzone odrębne wykazy i ewidencje.

W trakcie czynności kontrolnych badaniem objęto ponadto :

Działania Urzędu w przypadku zeznań rocznych za lata 2012 i 2013 - złożonych po terminie.

W toku kontroli badaniem objęto czynności podejmowane przez Urząd związane z weryfikacją terminowości składania zeznań podatkowych.

Kontrolującym przedłożono sporządzone przez kontrolowany Urząd raporty z aplikacji e-ORUS zatytułowane : „ Wykaz złożonych dokumentów po terminie, zawiadomienia KKS” - monitorujące

terminowość składanych zeznań rocznych :

za 2012 rok:

- dla zeznań PIT – 37 sporządzone za okres od 01.05.2013 do 30.11.2014r. z których - wynika, że po terminie ustawowym złożonych zostało 549 zeznań, sporządzono 182 zawiadomienia do KKS.
- dla zeznań PIT – 36 sporządzone za okres od 01.05.2013 do 31.12.2013r. – z których wynika, że po terminie ustawowym złożonych zostało 136 zeznań, do KKS sporządzono 5 zawiadomień.

za 2013rok;

- dla zeznań PIT – 37 sporządzone za okres od 01.11.2013 do 30.11.2014r. z których wynika, że po terminie ustawowym złożono 279 zeznań, a do KKS sporządzono 26 zawiadomień.
 - dla zeznań PIT – 36 sporządzone za okres od 01.01.2014 do 15.11.2014r. – z którego wynika, że po terminie ustawowym złożonych zostało 98 zeznań, zaś do KKS sporządzono - 1 zawiadomienie.
- Wszystkie zeznania złożone po terminie objęte zostały czynnościami sprawdzającymi .

W badanym okresie do stanowiska ds. karnych skarbowych za 2012r. wpłynęło łącznie 187 zawiadomień o naruszeniu przepisów podatkowych sporządzonych przez komórki organizacyjne urzędu. Z kolei za 2013r. do komórki karnej skarbowej wpłynęło 26 zawiadomień (PIT-37) o popełnieniu wykroczeń skarbowych.

Procedury formalne regulujące zasady kierowania zawiadomień do komórki karnej skarbowej o popełnieniu przestępstwa / wykroczenia skarbowego w kontrolowanym Urzędzie uregulowane zostały w wydanych na podstawie § 10 Regulaminu Organizacyjnego Drugiego Urzędu Skarbowego w Gdańsku:

-Instrukcji I-065/1 z dnia 17.08.2012r. „Sposób postępowania z zawiadomieniami sprawców o popełnionych czynach zabronionych oraz niektórymi czynami których społeczna szkodliwość jest znikoma”.

-Instrukcji I-087/1 z dnia 18.08.2014r. „Sposób postępowania z niektórymi czynami nie będącymi przestępstwami skarbowymi lub wykroczeniami skarbowymi oraz w sytuacjach gdy ustawa stanowi, że sprawca nie podlega karze”.

Na skutek przeprowadzonych czynności sprawdzających do zeznań za 2012r. złożonych po terminie, komórki przeprowadzające czynności sprawdzające odstąpiły od ukarania:

- w 36 przypadkach dot. zeznań PIT-37 na podstawie ustawy art. 17 § 1 pkt 1 Kpk */Nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy czynu nie popełniono albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia/*.
- w 43 przypadkach dot. zeznań PIT-37 i w 1 przypadku zeznania PIT-36 na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 Kpk */ Nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego albo ustawa stanowi, że sprawca nie popełnia przestępstwa/*.
- w 38 przypadkach dot. zeznań PIT-37 na podstawie ustawy art. 17 § 1 pkt 6 kpk */ Nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy nastąpiło przedawnienie karalności/*.
- w 19 przypadkach dot. zeznań PIT-37 i w 1 przypadku zeznania PIT-36 na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk */Nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy społeczna szkodliwość czynu jest znikoma /*
- w 110 przypadkach dot. zeznań PIT-37 i w 6 przypadkach zeznań PIT-36 na podstawie art. 17 § 1 pkt 4 kpk */Nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy ustawa stanowi, że sprawca nie podlega karze/*.

W roku 2014 od ukarania za nieterminowe złożenie zeznania podatkowego za 2013rok odstąpiono :

- w 3 przypadkach dot. zeznań PIT-37 i 2 przypadkach dot. zeznań PIT-36 - na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 kpk - ,
- w 55 przypadkach dot. zeznań PIT-37 na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk - , oraz
- w 100 przypadkach dot. zeznań PIT-37 oraz w 1 przypadku dot. zeznania PIT-36 na podstawie art. 17 § 1 pkt 4 kpk .

W celu realizacji zasad i trybu postępowania uregulowanych w instrukcji I - 065/1 z dnia 17.08.2012r. do kontroli wytypowanych zostało losowo:

- za 2012 rok - 9 zawiadomień o odstąpieniu od ukarania w przypadku popełnienia czynu zabronionego (w tym: 6 - zawiadomień o odstąpieniu od ukarania do deklaracji –PIT-37 oraz 3 do

deklaracji PIT-36), oraz 1 wniosek o ukaranie skierowany do Wieloosobowego Stanowiska do Spraw Karnych Skarbowych.

- za 2013 rok - 5 zawiadomień o odstąpieniu od ukarania w przypadku popełnienia czynu zabronionego (w tym: 3 - zawiadomienia o odstąpieniu od ukarania do deklaracji –PIT-37 oraz 2 do deklaracji PIT-36).

Wytypowana do kontroli próba wyniosła – 3,5 % ogółu sporządzonych w 2012 roku zawiadomień o odstąpieniu od ukarania, oraz 3,1% ogółu sporządzonych zawiadomień o odstąpieniu od ukarania w 2013 roku.

W wyniku kontroli wytypowanej próby - nie stwierdzono nieprawidłowości. W zbadanych przypadkach odstąpienie od ukarania zgodne było z procedurami opisanymi w instrukcji. Zawiadomienie o odstąpieniu od ukarania po analizie stanu faktycznego w sprawie oraz podjętych w sprawie czynnościach zatwierdzał na podstawie posiadanego pełnomocnictwa kierownik Referatu Czynności Sprawdzających bądź kierownik Działu Obsługi Bezpośredniej.

Czynnościami kontrolnymi objęto ponadto wszystkie 38 przypadków odstąpienia od ukarania - na podstawie ustawy art. 17 § 1 pkt 6 kpk który stanowi, że *nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy nastąpiło przedawnienie karalności.*

W trakcie kontroli ustalono, że:

- w 2 przypadkach złożenie po terminie zeznania PIT-37 spowodowane było błędnym wykazaniem tych samych dochodów w innym zeznaniu rocznym za ten sam okres, złożonym w terminie (pierwotne złożone zeznanie PIT-36L obejmowało te same dochody)

- w 1 przypadku złożono korektę zeznania w którym nie wykazano podstawy opodatkowania przychód i dochód równy był –„ 0”.

- w 1 przypadku kwota zobowiązania wynosiła 140,00 zł do zapłaty - złożono skuteczny czynny żal,

- w 3 przypadkach zeznania złożone zostały po upływie roku, w zeznaniach brak uszczupień – zeznania wykazywały w 2 przypadkach nadpłaty w kwocie 555, 00 zł i 2.225,00zł, w 1 przypadku zeznanie zerowe.

W pozostałych 31 przypadkach (2- zeznania były zerowe, 4 – zeznania zawierały kwotę do zapłaty w przedziale od 1zł do 4 zł, 25 przypadków – były to zeznania z wykazaną nadpłatą).

W złożonych wyjaśnieniach kierownik Referatu Czynności Sprawdzających wyjaśniła, że wykazane 38 przypadków odstąpienia od ukarania, ze wskazaniem przedawnienia (art. 17 § 1 pkt 6 kpk) jako głównego powodu odstąpienia od ukarania, wynika z faktu błędnego zakwalifikowania czynu. Czynny dotyczące złożonych po terminie zeznań zostały omyłkowo zakwalifikowane jako przedawnienie podczas , gdy powinny być w pierwszym rzędzie uznane za szkodliwe w stopniu znikomym (art. 17 § 1 pkt 3 kpk) czy uznane za popełnione nieumyślnie (art. 17 §1 pkt 2 kpk) a zatem za czyny nie stanowiące wykroczenia skarbowego.

W żadnym z analizowanych przypadków nie nastąpiło uszczuplenie w podatku.

Jako uzasadnienie złej kwalifikacji popełnionego czynu wyjaśniono, że powyższe wynikało z faktu, że w 2013r. pracownicy jak i kierownik referatu czynności sprawdzających „ po raz pierwszy mieli styczność w praktycznym użyciu przepisów prawa karnego skarbowego”, przy czym zauważyć należy, że w Urzędzie Skarbowym odbywały się szkolenia z zakresu kodeksu karnego skarbowego dla pracowników w dniach 19.02.2013r.,21.02.2013r. prowadzone były przez oskarżyciela skarbowego p. [imię] oraz w dniu 24.05.2014r. przez p. [imię] w temacie „Postępowanie w przypadku złożenia deklaracji po terminie”. Ponadto w dniu 27.08.2014r. oskarżyciel skarbowy p. [imię] przeprowadził szkolenie dot. stosowania obowiązującej od dnia 18.08.2014r. Instrukcji „Sposób postępowania z niektórymi czynami nie będącymi przestępstwami skarbowymi lub wykroczeniami skarbowymi oraz w sytuacji gdy ustawa stanowi, że sprawca nie podlega karze”. Do złożonych w tym zakresie wyjaśnień dołączono listy obecności pracowników uczestniczących w szkoleniach.

Czynności Sprawdzające - korekty zeznań podatkowych złożonych za lata 2012 i 2013.

Za okres objęty kontrolą Referat Czynności Sprawdzających i Dział Postępowania Podatkowych,

czynnościami sprawdzającymi objął korekty złożone do zeznań rocznych PIT-37 i PIT-36 za lata 2012 i 2013.

W toku kontroli w dniu 10.12.2014r. sporządzone zostały raporty z czynności sprawdzających:

- za 2012r. z aplikacji Ewidencje za okres od 01.01.2013r. do 09.12.2014r. z którego wynika, że do złożonych korekt zeznań rocznych przeprowadzonych zostało łącznie 1297 czynności sprawdzających (w tym: 1268 czynności przez Referat Czynności Sprawdzających – OBI-4 oraz 29 czynności przez Dział Postępowań Podatkowych). W wyniku podjętych czynności sprawdzających łączna kwota dodatkowego przypisu wyniosła 55.423,00zł.

- za 2013r. z aplikacji Ewidencje za okres od 01.01.2013r. do 08.12.2014r. z którego wynika, że do złożonych korekt zeznań rocznych przeprowadzonych zostało łącznie 1347 czynności sprawdzających (w tym: 1341 czynności przez Referat Czynności Sprawdzających – OBI-4 oraz 6 czynności przez Dział Postępowań Podatkowych). W wyniku podjętych czynności sprawdzających łączna kwota dodatkowego przypisu wyniosła 162.700,00zł.

W ramach kontroli badaniem objęto:

- 5 pierwszych pozycji z raportu czynności sprawdzających za 2012r. podatników z wynagrodzeń i świadczeń odliczających ulgi podatkowe
- 5 pierwszych pozycji z raportu czynności sprawdzających za 2013r. podatników z wynagrodzeń i świadczeń odliczających ulgi podatkowe

Do korekt pierwotnie złożonych zeznań, Urząd prowadził czynności sprawdzające pod względem poprawnie sporządzonej korekty. W wyniku złożonych korekt zeznań Urząd zweryfikował poprawność złożonej korekty zeznania i sporządzał analizę na ogólnie przyjętych zasadach w oparciu o przedłożone przez podatnika dokumenty źródłowe.

Weryfikacji poddawane były odliczane ulgi, kwoty przychodów, dochodów, wysokość kosztów, pobranych składek i zaliczek.

Na podstawie próby badanej w trakcie kontroli, kontrolujący w działaniach Urzędu nie stwierdzili nieprawidłowości.

Czynności Sprawdzające do informacji PIT-11 – w przypadku braku złożenia zeznań PIT-37, PIT-36 za lata 2012 i 2013

W kontrolowanym Urzędzie na serwerze aplikacji biurowej zamieszczony został raport z aplikacji e-ORUS „Wykaz niezłożonych zeznań PIT-37 wg informacji PIT-11”

Raport za 2012r. zawiera 1488 podatników, w stosunku do których płatnik przesłał informację PIT-11 o dochodach oraz pobranych zaliczkach na podatek dochodowy, a którzy nie złożyli zeznania rocznego.

W wyniku prowadzonych przez urząd czynności sprawdzających 434 podatników złożyło informacje, iż rozlicza się z małżonkiem w innym urzędzie skarbowym. W 454 przypadkach odstąpiono od czynności sprawdzających z udziałem podatnika z uwagi na: wiek (powyżej 70 lat) i kwotę dochodu (poniżej 3091 zł). Wobec 600 podatników wystosowano wezwania. Na dzień kontroli w efekcie powyższych czynności:

- 341 podatników złożyło zeznania roczne,
- 122 podatników złożyło informacje o złożeniu zeznania rocznego w innym urzędzie.

Wobec pozostałych 137 podatników którzy się nie rozliczyli Urząd kontynuuje czynności wyjaśniające.

Z raportu za 2013r. wynika z kolei, że w bazie Urzędu nie odnotowano wpływu 1404 zeznań podatkowych za rok 2013, co do których płatnik wystawił i przesłał informację PIT-11 o dochodach oraz pobranych zaliczkach na podatek dochodowy. Przy czym w wyniku prowadzonych czynności 640 podatników złożyło oświadczenia, że rozlicza się z małżonkiem w innym urzędzie

skarbowym. Podobnie jak za 2012r. Urząd w 101 przypadkach odstąpił od czynności z udziałem podatnika, przyjmując jako kryterium odstąpienia wiek (powyżej 75 lat) i kwotę dochodu (poniżej 3091 zł). Wezwania wysłał do 663 podatników. W wyniku podjętych czynności sprawdzających - 189 podatników złożyło zeznania roczne, 41 podatników złożyło informacje o złożeniu zeznania rocznego w innym urzędzie. Do 433 podatników którzy nie złożyli zeznania rocznego, prowadzone są nadal czynności wyjaśniające.

Czynności Sprawdzające - korekty sporządzone z urzędu do zeznań podatkowych za lata 2012 i 2013

Korzystając z uprawnień określonych w treści art. 274 § 1 pkt 1 ustawy Ordynacja podatkowa, upoważniających organ do sporządzania korekty deklaracji, stosownych poprawek lub uzupełnień w przypadkach gdy zmiana wysokości zobowiązania podatkowego, kwoty nadpłaty, kwoty zwrotu podatku lub wysokości straty w wyniku korekty nie przekroczy 1.000,00zł. – w kontrolowanym okresie Urząd dokonał łącznie 225 korekt z urzędu.

Kontrolującym przedłożona została „Ewidencja korekt z urzędu” sporządzona na podstawie raportu z Biblioteki Akt, według rodzaju pisma urzędowego „PIT_K_ZEZ”- przeznaczonego dla zeznań z wynagrodzeń i świadczeń. Ewidencja zawiera 239 pozycji dokonanych korekt z urzędu i wykonana została za okres od 01.01.2013r do 12.12.2014r.

Ustalono, że za rok 2012 Urząd dokonał łącznie 87 korekt z urzędu (w tym: 68 korekt -PIT-37; 6 korekt – PIT-36 wynagrodzenia; 11 korekt- PIT -38; oraz 2 korekty – PIT-39).

Z kolei za 2013r. – 138 korekt z urzędu (w tym: 123 korekty –PIT-37;4 korekty-PIT-36; 8 korekt- PIT-38 oraz 3 korekty – PIT-39).

Ponadto 14 korekt z urzędu (w tym: 9 korekt – PIT-37 i 5 korekt – PIT-38) dotyczy innych lat podatkowych.

W ramach kontroli badaniem objęto łącznie 10 (5 pierwszych) pozycji z „Ewidencji korekt z urzędu” podatników z wynagrodzeń i świadczeń odliczających ulgi podatkowe za 2012r. i 2013r.

Na podstawie badania wytypowanej do kontroli próby zeznań ustalono, że Urząd przestrzegał postanowień zawartych w treści art. 274 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012r. poz. 749 ze zm.).

Uwierzytelnione kopie skorygowanych deklaracji wraz z informacją zawierającą dane o wysokości skorygowanej nadpłaty, o skorygowanych pozycjach zeznania - przesyłane były podatnikom. Dołączona do kopii korekty, informacja zawierała stosowne pouczenie zgodnie z art. 274 § 3 i 4 Ordynacji podatkowej o możliwości wniesienia sprzeciwu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uwierzytelnionej kopii skorygowanego zeznania.

W badanym okresie do korekt z urzędu sporządzonych przez kontrolowany Urząd - nie wniesiono sprzeciwu.

Wytypowane do kontroli korekty zeznań sprawdzono z zapisami w aplikacji Biblioteka Akt - zakładka pisma urzędowe wg rodzaju pisma PIT_K_zez (zdefiniowaną jako korekta z urzędu do zeznań bez działalności gospodarczej) i ustalono, że:

- w 4 przypadkach korekta z urzędu sporządzona została bez kierowania wezwania do podatnika,
- w 6 przypadkach w pierwszej kolejności wysłane zostały wezwania do skorygowania deklaracji.

W wezwaniach organ wskazywał przyczyny z powodu których zawarte w zeznaniu informacje poddane zostały pod wątpliwość. Oprócz błędów rachunkowych i innych drobnych omyłek podatnicy wzywani byli do złożenia dowodów upoważniających do korzystania z odliczeń ulg podatkowych, do przedłożenia informacji o osiągniętych przychodach i pobranych przez płatnika zaliczkach na podatek dochodowy, do złożenia zeznania na prawidłowym druku PIT, oraz złożenia właściwych załączników.

Badanie wytypowanej do kontroli próby wskazuje, iż w większości przypadków (6/ 10), złożone przez podatników korekty zeznań sporządzone zostały niewłaściwie i zawierały ponownie błędy. Urząd dokonał ich korekty z urzędu. Po upływie terminu do wniesienia sprzeciwu, sporządzone korekty wprowadzone zostały do bazy POLTAX dokumentem wewnętrznym - formularz

	ORD-IO (zapis dot. przeprowadzonej korekty z US). Na podstawie wytypowanych do kontroli zeznań, w których urząd dokonał korekty z urzędu ustalono, że: - w 5 przypadkach dokonane korekty zeznań z urzędu nie spowodowały zmiany wysokości nadpłaty podatku dochodowego. W ramach weryfikacji zeznań Urząd skorygował błędnie wypełnione pozycje zeznania, drobne błędy rachunkowe oraz inne omyłki, dokonał poprawek i uzupełnień. - w pozostałych 5 przypadkach dokonane korekty zeznań z urzędu, spowodowały zwiększenie wykazanej nadpłaty podatku dochodowego w 2 przypadkach, oraz zmniejszenie wysokości nadpłaty podatku dochodowego w 3 przypadkach. Wszędzie różnica w podatku była mniejsza niż 1000 zł. Podejmowane przez Urząd czynności w zakresie korekt z urzędu skontrolowano również w zakresie stosowania procedury opisanej w piśmie Ministerstwa Finansów z dnia 27 grudnia 2005r. nr AP 4-8201-2/05/OS-5772 dot. wykonania czynności przygotowania korekty z urzędu. Na podstawie próby objętej czynnościami kontrolnymi ustalono, że urząd sporządzał kserokopie złożonych deklaracji pierwotnych, bądź złożonych korekt zeznań, na których pracownik dokonujący korekty z urzędu dokonywał poprawek lub uzupełnień. Pozycje, w których dokonywane były poprawki lub uzupełnienia pracownik ich dokonujący opatrywał podpisem, nie były natomiast stawiane imienne pieczętki pracowników. Skserowane kopie oryginału skorygowanej deklaracji po ich uwierzytelnieniu wysyłane były do podatnika za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.
<i>Ustalenia</i>	-w zakresie czynności sprawdzających do - zeznań podatkowych złożonych po terminie do których dokonano błędnej kwalifikacji popełnionego czynu, stwierdzić należy, że kwalifikacji dokonywano już po upływie terminu przedawnienia karalności czynu, a zatem wystąpiło ryzyko przedawnienia w przypadku gdyby jednak czyn zabroniony podlegał ukaraniu. - w zakresie oceny zasadności wzywania do złożenia korekty zeznania - stwierdzone w zeznaniu błędy polegające na nieprawidłowym wypełnieniu (poz.-suma zaliczek pobranych przez płatników, nadpłata i kwota dochodów przychodów) zeznania organ mógł skorygować w korekcie z urzędu bez konieczności wzywania podatnika do złożenia korekty, co też uczynił (poz. 121) w korekcie do korekty złożonej przez podatnika. (poz. 44 wykazu Ewidencji korekt z urzędu”). - w zakresie przestrzegania procedur czynności przygotowania korekt z urzędu określonych w piśmie Ministerstwa Finansów z dnia 27 grudnia 2005r. nr AP4-8201-2/05/OS-5772 ustalono, że pracownicy sporządzający korekty zeznań z urzędu dokonane poprawki i uzupełnienia podpisują, nie przystawiają natomiast imiennych pieczętek.
<i>Ocena cząstkowa</i>	Działalność kontrolowanej komórki organizacyjnej w zakresie prawidłowość prowadzonych czynności sprawdzających u podatników podatku dochodowego od osób fizycznych wykazujących i dokonujących odliczeń od dochodu i podatku dochodowego należy ocenić - pozytywnie z nieprawidłowościami.

3. Działania urzędu skarbowego w zakresie prawidłowość prowadzonych postępowań podatkowych u podatników podatku dochodowego od osób fizycznych wykazujących i dokonujących odliczeń od dochodu i podatku dochodowego.	
<i>Stan prawny</i>	-ustawa z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja Podatkowa (t.j. Dz. U. z 2012r. poz.749 ze zm.) - ustawa z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2011r. poz.361 ze zm.)
<i>Opis stanu faktycznego</i>	Postępowania podatkowe wobec podatników podatku dochodowego od osób fizycznych wykazujących i dokonujących odliczeń od dochodu i podatku dochodowego w kontrolowanym okresie wszczęte zostały w wyniku przeprowadzonych czynności sprawdzających.

	Z podsystemu e-Orus sporządzono w dniu 08.12.2014r. raporty dla osób fizycznych za : • 2012r - wykaz wystawionych dokumentów - decyzji –podsistem ds. niestandardowych raportów POLTAX. Wg raportu za 2012r. wszczęto i zakończono 85 postępowań podatkowych z wynagrodzeń i świadczeń, w tym 75 postępowań podatkowych dotyczących weryfikacji wykazanych i odliczonych przez podatników ulg podatkowych. W wyniku przeprowadzonych postępowań podatkowych z tytułu weryfikacji odliczonych ulg podatkowych - dodatkowy przypis wyniósł - 55.238 zł. • 2013r. - wykaz wystawionych dokumentów - decyzji –podsistem ds. niestandardowych raportów POLTAX. Zgodnie z danymi z raportu wszczęto i zakończono 8 postępowań podatkowych z wynagrodzeń i świadczeń, w tym 4 postępowania podatkowe dotyczące weryfikacji wykazanych i odliczonych przez podatników ulg podatkowych. W wyniku przeprowadzonych postępowań podatkowych z tytułu weryfikacji odliczonych ulg podatkowych - dodatkowy przypis wyniósł - 2.750 zł. Raporty obejmują wszystkie zakończone postępowania podatkowe w wyniku których wydane zostały decyzje podatkowe. Jako kryterium typowania spraw do kontroli przyjęto postępowania podatkowe w których weryfikacją objętych zostało dwie bądź więcej ulg podatkowych. Z raportu za 2012r. do kontroli wytypowanych zostało losowo 5 postępowań podatkowych, w tym 4 postępowania podatkowe w których podatnicy odliczyli po 3 ulgi podatkowe oraz jedno postępowanie podatkowe w którym odliczono 4 ulgi podatkowe. Wytypowana próba wyniosła 7% - przeprowadzonych i zakończonych postępowań podatkowych dotyczących weryfikacji dokumentów potwierdzających prawo do odliczenia wykazanych przez podatników ulg podatkowych w zeznaniach rocznych za 2012r. Za rok 2013 czynnościami kontrolnymi objęto 4 postępowania podatkowe, w których dokonano weryfikacji ulg podatkowych odliczonych przez podatników. Wytypowana próba wyniosła 100% W wyniku wytypowanych do kontroli postępowań podatkowych stwierdzono, że Urząd w pełni przestrzegał procedur postępowania. W każdym skontrolowanym przypadku zapewnił podatnikowi prawo czynnego udziału w postępowaniu podatkowym. Postępowania podatkowe trwały średnio od 1 miesiąca do 1,5 miesiąca. W jednym z kontrolowanych przypadków postępowanie podatkowe trwało 4 miesiące, Organ dwukrotnie przesunął termin zakończenia sprawy. W obu przypadkach przesunięcie terminu było uzasadnione (o przesunięcie terminu wnosiła podatniczka w związku z trudnościami w dostarczeniu żądanych dokumentów). Postanowienia o przesunięciu terminu do załatwienia sprawy wysyłane były z zachowaniem terminu. Decyzje zgodnie z treścią art. 210 § 1 Ordynacji podatkowej zawierały pełną podstawę prawną, wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o trybie odwoławczym. W toku kontroli Kierownik Działu Postępowań Podatkowych przedłożyła informację z której wynika, że według stanu na dzień 08.12.2014r. aktualnie toczy się : - 5 postępowań podatkowych w zakresie weryfikacji ulg podatkowych za 2013 rok, oraz - 11 postępowań podatkowych w zakresie weryfikacji ulg podatkowych za 2012 rok.
Ustalenia	W działalności kontrolowanej komórki organizacyjnej w przedstawionym powyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.
Ocena cząstkowa	Działalność kontrolowanej komórki organizacyjnej w zakresie prawidłowość prowadzonych postępowań podatkowych u podatników podatku dochodowego od osób fizycznych wykazujących i dokonujących odliczeń od dochodu i podatku dochodowego należy ocenić - pozytywnie.

IV. Zalecenia

<i>Zalecenia/ Wnioski pokontrolne</i>	Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Dyrektor Izby Skarbowej w Gdańsku poleca: 1. Uregulować w procedurach wewnętrznych kwestie weryfikacji, kontroli, akceptacji oraz zatwierdzania do wypłaty nadpłat wynikających z zeznań rocznych, w których nadpłaty były niższe, od wskazanych przez Naczelnika Urzędu do obowiązkowej weryfikacji z dokumentami źródłowymi, przed dokonaniem zwrotu. 2. Dołożyć należytej staranności przy weryfikacji korekt deklaracji sporządzonych do zeznań pierwotnych pod kątem ich kompletności i poprawności. 3. Stosować art. 274 § 1 pkt 1 ustawy Ordynacja podatkowa poprzez sporządzanie korekt „z urzędu” w każdym możliwym przypadku z uwzględnieniem zaleceń Ministerstwa Finansów dotyczących ich sporządzania i dokumentowania zawartych w piśmie z dnia 01.06.2006r. nr ref. EL-PI/06/HD47635 (pismo MF z dnia 27.12.2005r. nr AP 4-8201-2/05/OS-5772). W nawiązaniu do przedstawionych powyżej ustaleń kontroli proszę o przedłożenie w terminie 1 miesiąca od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.
---	---

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden dla kierownika komórki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Gdańsk, dnia 17 lipca 2015r.

Z up. Dyrektora Izby Skarbowej w Gdańsku

Krzysztof Ptaszyński
Wzrost dyrektora

.....
podpis kierownika jednostki kontrolującej

Na podstawie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, ze zm.), wyłączono z jawności dane chronione tajemnicą skarbową oraz dane osobowe chronione ze względu na prywatność osób fizycznych oraz tajemnicę przedsiębiorstwa. Wyłączenia jawności dokonał na polecenie Naczelnika Drugiego Skarbowego w Gdańsku Robert Bara.

